

Stanovisko SPPK k schválenej pomoci pre slovenských prvovýrobcov mlieka

Vláda SR dnes (16.9.2015) rozhodla o tom, že vyčlení takmer 16,1 milióna eur na stabilizáciu chovov dojníc na Slovensku. Z tejto sumy sa jedna dojnica podporí sumou 117 eur.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora víta toto rozhodnutie vlády. Okrem toho oceňujeme aj fakt, že vládny kabinet o tomto akútnom probléme rokoval vo veľmi krátkom čase od zasadania Rady ministrov pre poľnohospodárstvo v Bruseli a následne aj v Luxemburgu. Vďaka urýchlenému riešeniu a vyplateniu peňazí ešte v tomto kalendárnom roku budú môcť teraz prvovýrobcovia mlieka vykryť aspoň časť svojich strát, ktoré im vznikli z dôvodu prepádov nákupných cien mlieka. Reálne totiž viacerí chovatelia dojníc zvažovali, že svoje zvieratá už nebudú chovať na mlieko, ale presunú ich do mäsového programu a ten najhorší scenár bol, že skončia s chovom dojníc nadobro. To by sa následne prejavilo nielen v poklese stavov dojníc, v znížení produkcie mlieka, ale aj v znížení zamestnanosti na vidieku. Pritom len v prvovýrobe mlieka pracuje približne 10-tisíc zamestnancov, ďalších 5-tisíc je zamestnaných v spracovateľskom priemysle.

Ak by vláda neschválila túto dodatočnú pomoc pre slovenských prvovýrobcov mlieka, tak samotná pomoc Európskej komisie, o ktorej v týchto dňoch rokovala Rada ministrov pre poľnohospodárstvo v Bruseli a v Luxemburgu, by našim chovateľom dojníc pomohla len minimálne. Suma 2,46 mil eur, ktorá z 500 mil. eurového balíka určeného pre všetky členské štáty EÚ ide Slovákom, je len slabou náplastou na ich straty. Podľa aktuálnych štatistík sa straty našich chovateľov dojníc pohybujú na úrovni 13 centov na liter mlieka. Podpora EK predstavuje na liter mlieka len 0,3 centa. Aj preto pomoc Vlády SR prišla v rozhodujúcej chvíli.

Stále viac sa však ukazuje, že v budúcnosti musíme prijať účinné systémové opatrenia, ktoré by pomohli stabilizovať chovy dojníc na Slovensku, výrobu mlieka a tým aj zamestnanosť na vidieku.

Krízu v prvovýrobe mlieka spôsobilo ruské embargo na vybrané potraviny, zrušenie mliečnych kvót k 1.4.2015 a slabnúci dopyt čínskeho trhu po sušenom mlieku. Európsky trh je preto preplnený mliekom a jeho cena padá. Aktuálna priemerná cena surového kravského mlieka bola v júli na úrovni 26,43 centov/kg mlieka (napr. v apríli 2015 dosiahla slovenská nákupná cena úroveň 29,08 centa na kilogram mlieka).

Jana Holéciová, hovorkyňa SPPK